

Strategisk samverkan i södra Afrika

A man with short brown hair, wearing a dark grey zip-up jacket over a multi-colored plaid shirt, stands outdoors. He is leaning against a dark grey vertical post on the right side of the frame. The background is slightly blurred, showing what appears to be a building or structure with some signage.

Lars-Åke Winberg är på väg in i en ny tjänst som partner- och verksamhetsutvecklare, med fokus på SAM:s systemkyrkor i södra Afrika. Med sina erfarenheter och sin passion vill han verka för hållbar utveckling och växande relationer mellan SAM och de afrikanska allianskyrkorna.

SVENSKA ALLIANSMISSIONEN

HAR sex systerkyrkor i södra Afrika. Längtan efter fördjupade relationer och en större förståelse oss emellan har vuxit fram under de senaste åren, och nu tar vår samverkan steg i en ny riktning.

– Våra systerkyrkor står i flera svåra utmaningar, berättar Lars-Åke. Fattigdom är den största faktor han nämner. Många församlingar finns på landsbygden där människor varken har utbildning eller finansiella muskler. En stor del av SAM:s arbete i södra Afrika har genom åren handlat om att stödja kyrkans svåra kamp mot fattigdom och utsatthet.

– Under lång tid var lösningen att initiera snabba och kortsiktiga stödinsatser eller skapa institutioner som kliniker, skolor och kyrkbyggnader. Tyvärr har detta bidragit till ett både mentalt och faktiskt beroende av stöd från Sverige och det är ett stort bekymmer för båda parter. Självklart är det vår önskan att stödja bröder och systrar i nöd, men hur gör vi det på bästa sätt? För mig är "hjälp till självhjälp" ledord och jag vill hitta en sund balansgång i vår relation.

BOTTNARYDSBON LARS-ÅKE, 58 år, är utbildad civilekonom och arbetar just nu inom Erikshjälpen med stöd till deras olika region- och landskontor. Innan han hamnade där var han under 16 år, tillsammans med familjen, SAM:s medarbetare i Moçambique. Där jobbade han bland annat med spargrupper och mikrofinansiering. Spargrupperna fick inget kapital utifrån, allt byggde på egna sparade medel. Och just att människor får utgå från sina egna resurser har blivit en grundhållning för Lars-Åke.

– Jag vill hjälpa människor att upptäcka gåvor och verktyg man redan har runt omkring sig. När de märker att de tillsammans kan göra stor skillnad, då händer det massor av saker.

Lars-Åkes tjänst blir på 40 %. Han bor kvar i Sverige och kommer regelbundet att resa till de olika länderna.

Allianskyrkorna i Sydafrika, Zimbabwe och Eswatini grundades av svenska missionsarbetare. I Moçambique startades kyrkan av ett par moçambikier som under en period bodde i Sydafrika och blev troende genom kontakt med allianskyrkan där. Den sydafrikanska allianskyrkan har också startat en allianskyrka i Botswana och Malawis allianskyrka startades av kyrkan i Zimbabwe. Idag är alla systerkyrkor självständiga samfund, men flertalet av dem får fortfarande ekonomiskt stöd från SAM i Sverige.

Lars-Åke pratar om att ägandeskapet för projekt och insatser som genomförs behöver ligga hos de lokala kyrkorna och människorna, för att det långsiktigt ska fungera.

– Ett ägandeskap kan bara skapas när man lär sig att ta ett eget ansvar. Det tar tid och kräver mycket tålamod, och SAM har ett oerhört stort ansvar i denna långsiktiga process.

Ofta upplever de lokala församlingarna inte att det finns egna resurser, utan man vill ha ekonomisk hjälp för att bygga kyrkor eller starta upp projekt. – Jag vill inte fortsätta falla för frestelsen att dra i gång projekt som efterfrågas och som sedan alldeles för fort fallerar. Vi måste bygga människor i stället för projekt och institutioner, människor som själva blir kapabla att hantera de medel vi skickar, och inte blir beroende av vår närvaro och ständiga input.

ETT ARBETSSÄTT SOM Lars-Åke vill satsa på är så kallad Church and community transformation (CCT)*. Det är en process under 3-4 år där man utifrån bibelstudier hjälper ledarskapet och församlingsmedlemmar att hitta sin roll i samhället och i den lokala kyrkan. Bibelberättelser "översätts" till den kontext man själv lever i och genom dem identifierar man sina interna och externa resurser. Kanske finns det entreprenörer som behöver få mod för att komma igång, eller några som behöver verktyg för att starta en spargrupp. Kanske man i dessa bibelstudier upptäcker att man tillsammans har resurser för att bygga eller renovera sin kyrka, utan stöd utifrån, eftersom Guds gåvor och kraft redan finns bland medlemmarna själva. – Jag tror att det finns hopp om en förändring och att vi på sikt får se växande kyrkor i en positiv utveckling, säger Lars-Åke. Bland våra vänner i södra Afrika, och särskilt hos de yngre, finns idag en inre drivkraft att faktiskt vilja stå på egna ben. ■

TEXT & FOTO: CAROLINA OLOFSGÅRD, KOMMUNIKATÖR

* CCT är ett program framtaget av den brittiska hjälporganisationen Tearfund.